

Stefan Wesołowski

Dolice, woj. szczecińskie. Stanowiska 40 i 35

Informator Archeologiczny : badania 16, 76-78

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Materiały zostaną przekazane do Muzeum Śląska
Opolskiego w Opolu.

Badania będą kontynuowane w przypadku zagrożenia
stanowiska.

CHWARZNO, gm.Stara Kiszewa
woj.gdańskie

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Gabriela
Jeziorska. Konsultacja naukowa
doc.dr hab.Jan Leon Łuka. Finan-
sowało Muzeum Archeologiczne w
Gdańsku. Piąty sezon badań. Cmen-
tarzysko wielokulturowe: kultury
wielbarskiej i kultury łużyckiej
z V okresu brązu.

Prace ograniczono do obiektów występujących w
obrębie wieńca I oraz na terenie przylegającym do wieńca
od północy. W wieńcu tym w 1981 r. w południowej części
pogorzelniska odsłonięto bruk kamienny, częściowo wysunięty
poza plan budowli. Po eksploracji bruk ten okazał się
wierzchnią warstwą dużej, workowatej jamy o wymiarach 3,40
x 2,40 m głębokiej na 2 m. W wypełniku tkwiły rozrzucone
w nieładzie kamienie, ślady spalonego drewna, grudy polepy,
pojedyncze fragmenty ceramiki datującej obiekt na II w.n.e.

Na północ od wieńca, tuż pod warstwą orną odsło-
nięto drugą jamę, której miąższość stanowiła glina zmieszana
z wapnem. W warstwie tej tkwiły fragmenty ceramiki. Boki
jamy wyłożone były kamieniami. Dno tworzyła warstwa przepa-
lonej gliny. W górnej części jamy posiadała wymiary 2,50
x 1,90 m, zwężała się stożkowato i na głębokości 74 cm od
powierzchni zmniejszyła się do 1,50 x 1,40 m. Był to poziom
dna płaskiego zbliżonego kształtem do koła.

W pobliżu tego obiektu odkryto grób kultury łu-
życkiej z V okresu brązu - jednopopielnicowy z obramowaniem
kamiennym. Chronologię grobu określiła ceramika oraz znale-
ziona wewnątrz popielnicy brzytwa brązowa o klindze sierpo-
watej.

Badania będą kontynuowane.

DĘBY, gm.Dobre
woj.włocławskie
Stanowisko 29

patrz
neolit

DOLICE
woj.szczecińskie
Stanowiska 40 i 35

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Zakład Archeologii Nadodrza
Pracownia Archeologiczna
w Szczecinie

Badania prowadził mgr Stefan We-
sołowski. Finansował IHKM PAN.
Siódmy sezon badań. Cmentarzysko
kultury łużyckiej z IV okresu epo-
ki brązu.

Celem badań jest rozpoznanie osadnictwa w okresie kultury łużyckiej w wybranym mikroregionie nad Małą Iną. Prace skoncentrowały się na badaniu dwóch nekropoli o zolizonej metryce oraz współczesnych im osad i innych śladów osadnictwa - związanych przypuszczalnie z istniejącą na tym terenie jednostką osadniczo-gospodarczą. W tym celu prowadzone są od kilku lat badania terenowe /wykopaliskowe, sondażowe - m.in. na stan. 30, 35, 40, 45/, a w bieżącym sezonie także badania powierzchniowe. Wyniki badań przedstawiamy zgodnie z badanymi w bieżącym roku obiektami.

Stanowisko 40

Kontynuowano rozpoznanie południowo-zachodniej części cmentarzyska poprzez przebadanie zachodniej partii wykopu IV - o powierzchni 50 m² /ów. A i D/. Wykop objął swym zasięgiem kurhan 4-ty i jego otoczenie od strony południowo-zachodniej. Skoncentrowano się na odsłonięciu kamiennego płaszczka kurhanu i stwierdzono, że jest to mogiła o konstrukcji kamienno-ziemnej w postaci pagórkowatego nasypu, w rzucie poziomym z osnową kolistą w formie wieńca ułożonego z dużych otoczaków. Pozostawiając eksplorację kurhanu na przyszły rok, w bieżącym sezonie przekopano bruki kamienne występujące w bezpośrednim sąsiedztwie powyższego obiektu. Pod brukami stwierdzono, tak jak w latach 1980-81, ciepłopalne groby płaskie. Wyróżniono 10 zespołów grobowych w większości popielnicowych z obwarowaniem kamiennym w postaci wieńca i przykrywającego popielnicę bruku. Wystąpiły tu przede wszystkim groby popielnicowe pozbawione szczątków stosu. Badając tę partię cmentarzyska, zastosowano - tak jak i w ubiegłych sezonach - metodę planigraficzną nanosząc na plan w skali 1:20 luźno występujące kostki ludzkie i ułamki naczyń, które występowały na różnych głębokościach poza grobami. Dzięki tej metodzie oraz poczynionym obserwacjom stratygraficznym niewątpliwie stwierdzono istnienie w tej partii cmentarzyska warstwy kulturowej związanej z użytkowaniem i stosowaniem różnorodnych praktyk wierzeniowych na tym obiekcie. Istnieją tu możliwości prześledzenia współzależności stratygraficzno-chronologicznych między badanym cmentarzyskiem płaskim a nierozkopanym kurhanem 4-ty. Poczynione w wykopie IV obserwacje zwróciły uwagę na podobne konstrukcje kamienne w wykopie I, a uznane za bruki związane wyłącznie z osnową kurhanu I. W wykopie tym przecięto po linii S-N i W-E łącznie bruki i konstrukcję kurhanu 1 u jego podstawy. Przebadano w ten sposób powierzchnię 20 m², odsłaniając pod brukiem /dwa poziomy/, lecz na zewnątrz kręgu, bezpośrednio przy kurhanie, groby popielnicowe osadzone w warstwie kulturowej, którą także prześledzono

wewnątrz kurhanu. Groby pozbawione były konstrukcji w postaci wieńcy kamiennych, a osadzone były pod brukami w warstwie kulturowej i towarzyszyły im pojedyncze kamienie, często jako podkładki. Nie zaobserwowano przy tych grobach pozostałości szczątków stosu ciepłopalenia. Odsłonięcie tych popielnic poprzedziło pojawienie się na powierzchni skupisk ułamków naczyń i luźno występujących kosteczek ludzkich. Niektóre z popielnic osadzone zostały w lejkowatych jamach /głina calcowa/, którą wymoszczono żwirowatym piaskiem i ułożonymi drobnymi kamyczkami w kształcie wianuszków.

Stanowisko 35

Przeprowadzono badania sondażowe mające na celu określenie funkcji tego obiektu. Stanowisko, położone w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarzyska kultury łużyckiej /stan.30/ i osady /stan.45/ na podstawie wcześniej przeprowadzonych badań powierzchniowych zostało zaliczone do obiektów o podobnej chronologii. Badania przeprowadzone w południowej części stanowiska ujawniły istnienie pod warstwą próchnicy leśnej dwu i trzy poziomowych bruków kamiennych przedzielanych warstwami brunatno-żółtego piasku. Przy brukach wystąpiły pojedyncze ułamki naczyń. Dotychczasowe rezultaty nie pozwalają na jednoznaczne określenie funkcji tego obiektu. Przewiduje się dalsze badania sondażowe w części północnej, gdzie stwierdzono na powierzchni duże nasycenie ułamkami naczyń.

Badania powierzchniowe w rejonie Dolic.

Przeprowadzono je wokół głównej osi rzecznej Małej Iny, na południowy wschód od badanych systematycznie nekropoli i osad kultury łużyckiej /Ziemomysł, Sądów, Dobrowole, Brzezina/. Odkryto bądź zweryfikowano 104 stanowiska z różnych okresów pradziejowych czy też wczesnego średniowiecza. Rezultatem tych badań jest m.in. poszerzenie bazy źródłowej dla studiów nad rozpoznaniem osadniczego mikroregionu nad Małą Iną. Badania powyższe, będące kontynuacją badań powierzchniowych prowadzonych przez ZAN IHKM PAN w latach 1970-1975 na obszarze Kotliny Pyrzyckiej, poszerzają zakres systematycznych penetracji powierzchniowych zarówno w zasięgu terytorialnym /wyjście na tereny wysoczyzn integralnie związanych z Kotliną/, jak też stawianych sobie celów badawczych - systematycznego przebadania mikroregionów osadniczych rozpoznawanych metodą wykopaliskową.

DROHICZYN
woj.białostockie
Stanowisko XVI

patrz
neolit

DRWALEW, gm.Wartkowice
woj.sieradzkie
Stanowisko 1

Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii